

Teksti: RIITTA-ILONA HURMERINTA

KOTKASTA KANARIALINNUKSI

Juha Kanerva: *Teemu Pukki – Koko tarina.*

Readme.fi 2019, 240 s.

Jalkapalloilija **Teemu Pukin** harteilla lepää raskas taakka: Suomi pitäisi vihdoinkin saada jalkapallon arvokisoihin. Joukkueajissa homman ei pitäisi olla yhden jalkaparin varassa, mutta siltä tilanne EM-karsintapeliä perusteella näyttää.

Helppoa ei ole arkityö Englannin Valioliigassakaan. Millaisen tien Pukki on tarponut ennen kuin pääsi pukemaan maajoukkueen 10-paidan ja viilettämään brittinurmelle?

Urheilutoimittaja, tietokirjailija **Juha Kanerva** avaa *Teemu Pukki – Koko tarina* -teoksessa Pukin jalkapallouraa lapsesta aikuisikään. Pelkkänä onnen ja suotuisten sattumien summana urheilumenestystä ei saavuteta. Tarvi-taan treeniä, taitoa ja tahtoa. Tai kuten Kanerva asian muotoilee: ”Suuressa maailmassa pärjääminen vaatii lihaksia ja röyhkeyttä.” Kymenlaakson kentiltä Englannin jättistadioneille ei ole kovin moni päässyt.

Pallon potkiminen alkoi ujoin 5-vuotiaana Kotkan Nappuloissa, mutta perheen liikunnallinen elämäntapa siivitti parin vuoden kuluttua pysyvään lajivalintaan. Perheeltä saatu taustatuki on ollut tällekin urheilijalle tärkeää, erityisesti vastoinikäymisten kolahtaessa kohdalle.

Innostunut juniori osoitti lahjakkuutta ja kehittyi teinivuosina mallikkaaksi joukkuepelaajaksi, jolla riitti tahtoa ryymistellä maali aina, kun paikka tarjoutui. Kirjassa todetaan useampaan kertaan, että junnuna Pukki oli hiljainen eikä tehnyt itsestään numeroa, vaan antoi kentällä tekojensa puhua. Nuorukainen nousikin nopeine jalkoineen jo varhain mukaan miesten treeneihin ja peleihin.

Mutta harvan urheilijan kehityskääri on vain nousujohteinen. Kanerva kertoo Pukin menestyshetkien lisäksi hänen puutteistaan ja virheistään. Onnenkantamoiselta vaikuttanut visiitti Sevilla Atléticoossa kääntyi peliajan vähyteen ja henkiseen väsähtämiseen. Uuteen nousuun Pukki pääsi palamalla Suomeen ja tie HJK:sta veikin vuoden kuluttua takaisin eurokentille. Uran eri vaiheista kerrottaessa toistuu se, ettei Pukilla ole ollut erityistä intoa henkilökohtaiseen harjoitteluun. Hänelle on osunut Sevillan jälkeen muitakin hetkiä, jolloin peliaikaa ei suotu. Kuitenkin lopulta pelitilanteissa osoitettu pallollinen osaaminen ja rohkeus maalintekoon ovat kantaneet eteenpäin.

Kanerva on ripotellut tekstiin kommentteja Pukin valmentajilta ja pelikavereilta sekä napannut otoksia ”Pukin suusta” aiemmin julkaistuista haastatteluista. Näiden kautta välittyy tunnelmia ja muodostuu elämäkertaan tarpeellista tarinallisuutta. Ansaitusti sivutilaa saavat upeat maalit, joita Pukki on tehnyt eri joukkueissaan maailmalla ja Suomen A-maajoukkueen riveissä.

Vaikka kirja tarjoaa runsaasti futisfaktaa, niin aitoudessa on aukkoja. Kirjan julkistuksen jälkeen Teemu Pukki ilmoitti, että hän ei ole osallistunut millään tavalla kirjan syntyyn. Tämä on harmillista. Olipa kyse urheilijan, muusikon, näyttelijän tai muun julkisesti ansioituneen henkilön elämäkerrasta, niin toivottavaa olisi, että elossa oleva kohdehenkilö olisi jollain tavalla itse mukana kirjan tekemisessä. Toteutustapa näkyy myös käytetyissä kuvissa. Jäin kaipaamaan kuvallista vaihtelevuutta ja aarteita Pukin omista arkistoista.

Alansa taitajana Kanerva, jos kuka, olisi kyennyt Pukkia haastattelemaan poimimaan tekstiinsä lisää syvyyttä ja sitaattien kautta tarjoamaan lukijalle tunteen, että äänessä todellakin on kirjan päähenkilö. Esipuheessa olisi ollut paikallaan kertoa, että Pukkia ei ole jututettu kirjaa varten. Pelkkä maininta, että ”kirja ei ole tutkimuksellinen elämäkerta, vaan selvitys siitä, kuinka lahjakkaasta kotkalaisesta pikkupojasta tuli huipputasoinen jalkapalloilija”, ei mielestäni tätä tietoa tarjoa.

Kanerva juoksuttaa lukijan jalkapalloilijan perässä nuoruusvuosista Norwichiin, mutta ilman jälkihikeä. Ehkä kovempi syketys on säästetty jatko-osaan? Uran koko kaartahan kirja ei nimestään huolimatta kata. Työsarjaa vuonna 1990 syntyneellä Teemu Pukilla ammattilaisjalkapalloilijana riittää vielä useita vuosia. Kannustan Kanervaa kopaisemaan jatkoilla Pukin mukaansa kirjoituskoneen viereen.

Tällaisenaan kirja palvelee hyvin jalkapallosta kiinnostuneita. Teksti soljuu ja kuvat rytmittävät kerrontaa. Selväksi käy, että Teemu Pukki on tehnyt töitä päästäkseen maailman suurille viheriöille. Hänestä voivat ottaa mallia futiaajaksi mielivät, ja kirja löytyneekin monen nuoren Pukki-fanin joululahjakkääröstä. Aikuiseen makuun teos tuntuu kevyeltä, mutta kirjoittajan sujuva kynä pelastaa tarjoten lukunautintoa. Minun kirjahyllyssäni Pukki pääsee Litmasen ja Zlatanin seuraan.

RIITTA-ILONA HURMERINTA, FM
tiedeviestijä
Liikuntatieteellinen Seura
Sähköposti:
riitta-ilona.hurmerinta@lts.fi